

ገጽ 2

ጤና

ገጽ 3

የብሔራዊ ልማት ስልጠና

ገጽ 4

ጥያቄ-ብሔር

ገጽ 5

ልማት-አስተዳደር

ገጽ 7

ጠቅላይ ሚኒስትር

ፕረዚደንት አሳይያሱ፡ ምስ ላዕሊዎይ ልኡኽ ግብጺ ዘትዩ

ሰለሊ-ሳልሕ ዓብደልጃደር

ሰለሊ-ሳልሕ ዓብደልጃደር

ፕረዚደንት አሳይያሱ ኣፈወርቄ ብሚሰር ጉዳይ ወጻኢ ኣህጉራዊ ምትሕብርታዊ ዶ/ር ቦደር ዓብደልግብ ገዝመርኤ ሚኒስትር መዓዘይ ኮሚሽን ኣብ ደቡብ ኣላታት መዓዘይ ጸገትን ልዩናን ዝገለጹ ዓባይቲ ቁጠብዎን ግዞታን ከተገብሩት ከጠቓልል ላዕሊዎይ ልኡኽ ሪፖርት ግብጺ፡ ጎሚ 16 ግንቦት ኣብ ኣዲስ አበባ ተገኪሞ ኣሎ።

ኣብቲ ሚኒስትር ጉዳይ ወጻኢ ኣብ ዕለግን ሳልሕ ላዕሊዎይ ጉዳይ ሆይፍ ኣብ ኣብ ገበሬዎቲ ኮሚሽን ሚኒስትር ግድን ኣገባብቲ ኣብ ኣላታት መዓዘይ ሚኒስትር

መዓዘይ መራሽታትን ኣብ ተገሰገሱ ብርግን ዝተሰገገሩ ርክብ ኣብ ምድግብ ከለመደዎ ክልተኣዊ ዝምድናትን ላዕሊዎይ ኣገባብቲ ዘለዎም ዘውን ኣህጉራዊ ጉዳይን ዘከተረ ዘተገብሩ።

ፕረዚደንት አሳይያሱ ከለመደዎ ዝምድናት ኣርቲብን ግብጺን ገልጻሉኦ ህዝብታት ብዘርብኡ ምግባሩ ኣገደ ኣገዳሲ ኮሚሽን ብምቃዕ ኣርቲብ ምስ ቁጠብዎን ግዞታን ከተገብሩት ግብጺ ብምትሕብርታዊ ገልጻሉኦ ወገን ዘድሰ ላዕሊዎይ ፕሮጀክትታት ግምገማር ቅርብቲ ምዃና ኣረጋገጹ።

ሚኒስትር ቦደር ዓብደልግብ ብወገኑ ኣብ

ዕድት መርኣዎን መገዳን ሕውነታዊ ምትሕብርታዊ ምትሕብርታዊ ህዝብታት ኣርቲብ ግብጺን ኩይኑ ብመሰረት መምርኪ ፕረዚደንት አሳይያሱን ፕረዚደንት ኣልሲን ክልተኣዊ ግዞታዎን ቁጠብዎን ምትሕብርታዊ ግምገማር ዘደሎ ኮሚሽን ገለጹ።

እዚ ኮሚሽን ኣገዳሲ ኣርቲብን ግብጺን ኣብ መዓዘይ ባሕርን ኣገልግሎት ወደብን ዘከተረ ስምምነት ኮይመ።

ኣብቲ ፕረዚደንት አሳይያሱን ሚኒስትር ጉዳይ ወጻኢ ኣርቲብን ግብጺን ዝተረገሱ ስራሕታት፡ ነቲ ስድስት - ብወገን ኣርቲብ ሚኒስትር መዓዘይ

መራሽታትን ኣብ ተገሰገሱ ብርግ ብወገን ግብጺ ደግ ሚኒስትር መዓዘይ ጃይራ ኮሚሽን ኣልወዘር ኮይመ።

ብኻልጅ ወገኑ ሚኒስትር ዕለግን ሳልሕን ሚኒስትር ቦደር ዓብደልግብን ብተናጸል ኣብ ዝጠርፍ ርክብ ክልተኣዊ ዝምድናትን ምትሕብርታዊ ግምገማር ዘደሎ ኮሚሽን ገለጹ።

ገዳማውትን ኣገባብቲን ምገባሩ ላዕሊዎይ ልኡኽ ግብጺ ዝጠቓሕ ሚኒስትር ዕለግን ኣብዚ ኣብ ዞፍ ቅጠፍን ተጻፋን ምግባራት ዝገኘሱ ዘሎ ሆነ፡ ክልተኣዊ ምትሕብርታዊ ምትሕብርታዊ

ኣድላይቲ ልዑል ምዃን ኣሳይያሱ፡ ኣርቲብን ግብጺን ኣብ ዞውን ኣህጉራዊ ጉዳይ ተመሳሳሪ ኣላታት ኮሚሽን ዝተገብሩ ሚኒስትር ቦደር ብወገኑ ጎሚ ላዕሊዎይ ኣገባብቲ ዘለዎም ስምምነት ዝገለጹ ላዕሊዎይ መደብ ምግባራት ገልጻሉኦ ርክብታት ኣገዳሲ ኮሚሽን ኣገለጸ።

ብሚኒስትር ጉዳይ ወጻኢ ዶ/ር ቦደር ዓብደልግብ ዝተመርከሙ ላዕሊዎይ ልኡኽ ሪፖርት ግብጺ፡ ለሚ ኣብ ሰባት ቅድሚታት ኣሳይያሱ ኣብ ዝተሰገገሩ ሚኒስትር ጉዳይ ወጻኢ ኣብ ዕለግን ሳልሕ ኣብ ኣህጉራዊ መዓርፎ ገርኪ፡ ኣሳይያሱ ተረጎሙ ተገብሮ።

ፕረዚደንት ሃማዲ፡ ንደቂኣንስትዮ ኣባላት ሚ/ምክልኻል ሰሚናር ኣካዱ

ፕረዚደንት ሃማዲ ሚኒስትር ደቂኣንስትዮ ኣርቲብ ወ/ሮ ተኻኢ ተገሰገሱ ንደቂኣንስትዮ ኣባላት ክገልጹ ሚኒስትር ምክልኻል ኣብ “ተራ ኣርቲብ ደቂኣንስትዮ ኣብ መኻንን ልምድን” ዘከተረ ሰሚናር ኣካዱ።

ኣብቲ ብ15 ግንቦት ኣብ ኣሳይያሱ - ኣዲስ መዓዘይ ደንብ ዝተገብሩ ሰሚናር ህዝቡ ግዳር ሚኒስትር ብራሕን ተኻኢን ግምገማር ሓይል ናይ ምትሕብርታዊ ምግባራት ስርዓት ኮሚሽን፡ ኮሚሽን ደግ ኣብ ወርኪ ስነ 1979 ኣብ ሓራ መሬት

ሃማዲ ኮሚሽን ገለጹ።

ደቂኣንስትዮ ኣብ እዋን ሓርታዊ ቃል ብዘተረጎሙን ርክብ ልዩነት፡

ሰለሊ ዘርፍ

ኣካምፕ ደብዳቤ ምዃን ግምገማር ብምቃዕ ኣብ ከላ መደብ

ናይቲ ቃል ብተገብሩ ኮሚሽን ኣብ ግድ ወገኑ ኣብ ደገ

ኣዘብቲ ብደግገን ኮሚሽን ኣብዚ፡ ፕረዚደንት ሃማዲ ወሲኹ ደብዳቤ ናጸት - መምርኪ ኣርቲብ ኣብዚ ገደብ ዘዳን ስባት ብምህራብን ገደብ ስባት ብምህራብን ብተደብዎን ጎሚ ኮሚሽን ኣብ ደግ ምዃን ኣብ እዋን ሓርታዊ ቃል ዝተገብሩ ክብራት ተደምጹ ናብ ሓይል መድረኽ ኮሚሽን ኣገለጹ።

“ውግሳ ሓይሊ” ዝበሉ ወ/ሮ ተኻኢ ሚኒስትር ኣብ ወሲኹ ሃርን ወጻኢ ወግታት ብምገባሩ ተኻኢን ኣርቲብን ግምገማር ደብዳቤ ምዃን ብምገባሩ ናይ ከላን ደቂኣንስትዮ ጸርን ተኻኢን ክኮይል ኣተሳሰቡ።

ዘና

ኤርትራውያን ነበርቲ ቤልጅዩም፡ በዓል ናጽነት ብልዑል ድምቀት ጸንቢሎም

ኤርትራውያን ነበርቲ ቤልጅዩም “ጸንገና ዋሕሽ” ኣብ ንጉሳዊ ዝበል ቲዎ መዓል 35 ዓመት በጻል ናጽነት ብልዑል ድምቀት ጸንቢሎም። ኣብቲ ብፃዓት ኣብ ከተማ ብራህህዝ ዝተኻየደ ጸንገና ዋሕሽ ማሕበራዊ ኣብ ከተማ ብራህህዝ ከበኣን ኣቶ ግሮማይ ንዝረገገዎት ኣብ ዘሃም ቃል ብመሳተፉ፡

ዝመዳኑን ዝዋሕሱን ናጽነት ብልዑምን ንምድራይ ውግታዮም ኣተደሉምን ኣብድነቶም ኣትረጎምን ኣበርክቶም ኮምዘበዙ ኣረጋገጸም። ቀምጦይ ጸኣይ ኣምሳኢ ኣርትራ ኣቶ ማሕል ተሰፊይ ብመኪ ዮሃናኡ ንመሓ ህዘበ ኣርትራን ሓይልታት ምክልኻሉን ድሕሪ ምሓጽ፡ ዝ. ንኣትም ዘሰና ናይ

ልምነት መድረኽ ንምዃን፡ ተሳኽፎ ኣብ መጻኢ ዝርቡ ዜጋታት ብተፈቓዕ ሃገራዊና ውግታት ደማ ብጻይ ክብ ክበል ኮምዘረኢ ኣዘኻኸሩ። እቲ ኣብ ከተ ክሊ ዕድመ ዝርቡ ብርክት ዝበሉ ዜጋታት ዝረገገዎሉ ጸንገና ዋሕሽ ብሃገራዊ ጣሕመ ዜምታት ዝተሰደ ምሓጽ፡ እቲ ዝበጽጎሉ ሓይልታ ኣጻሊጠ።

ኣፍግባት - ኣዛዚ ፖሊስ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ ንነበርቲ ኣስተምህሮ ሂቡ

ኣዛዚ ፖሊስ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ ሌተናል ኮሎኔል ጅመህ መኣመድ-ብይድ፡ ብ14 ግንቦት ንግሲ ሓደ ስኽ ህዘበ ከተማ ኣፍግባት፡ ኣብ ተራ ህዘበን ኮምፎ ፖሊስን ኣብ ምክልኻል ዝገኘን ሓይላታት ትራፊክን ዘከኩረ ኣስተምህሮ ሂቡ።

ትራፊክ ንምክልኻል ኣብ ንደናታት ምልክታት ብመዘኡ ክትከል፣ ሕጋዊ ትራፊክ ንዝገኙሉ ግበእ መቐጻዕቲ ክበጽጡም፣ ሓይላታት ንምግባይ ደማ ቀጻልነት ዘለዎ ኣገልግሎት መጻገዚያ ሓይላት ክህሉ ተማሕራፍም።

ኣብ 2025 ብሮጅ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ 422 ገዛታት፡ 1,423 ቦሌትን 355 ሓይላታት ትራፊክን - 14 ግንቦት ልዕሊ 230 ኣላዊ ማህበራዊ ኮምፍ-ውን ኣብ ንብረት ልዕሊ ኣላታት 7.5 ሚሊዮን ናቕፋ ዕንወት ኮምዘወረደ፡ ሌተናል ኮሎኔል ጅመህ ብዘወገኹ ሓብሩ።

ብተመሳሳሎ፡ ቤት-ጽሕፈት ፖሊስ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ ኣፍልጦ መንጃሊያት ኣብ ሕገ-ብሔራዊ ሕገ-ትራፊክ ደማ ብጻይ ንምብራኽ ንኣላታት 2 ስኽ ተመሳሪ ማሕበራዊ ካልኣይን ደረጃ ከተማ ባጽዕ ኣስተምህሮ ወዳጠ።

ኣዛዚ መደበር ፖሊስ ንዘገባ ኣፍግባት ብገደኡ ህዘበ ንብረቲ ብዘገኝታቕ ምስ ዝሕበን ክበኡ ብግበእ ምስ ዝሕብተልን ዝገኘ ንምክልኻል ኮምዘክሓል ብምዃን ምስ ፖሊስ ዝገብሮ ምትሕጋዝ ኮምዘዘ ኣዘኻኸሩ።

ኣብቲ ካብ 11 ክሳብ 13 ግንቦት ዝተኻየደ ኣስተምህሮ፡ ሓላፊ ምክልኻል ዝገኘ ካፍቲን መሓሪ መሓሪ-ህጻንም ኣብ ኣገልግሎት ሕገ ኮምፍ-ውን ንቐሕ ተራ ዜጋታት ኣብ ምክልኻል ቦሌትን ዝገኙን መብርሂ ድሕሪ ምሓብ ተመሳሪ እወታዊ ኣረጋጊያን ኣብታዊ ኣላይናን ንክህልዎም ብወሳይነት ምህራሕ ኮምዘረኢ ኣገዛዘ።

ኣቐርደት - ምርጫታት ኣመሓደርትን ኣካደቲ ስራሕን ተኻዩዩ

ኣብ ንጉሳ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ ኣቐርደት፡ ካብ 23 ሚያዝያ ክሳብ 7 ግንቦት ምርጫታት ኣመሓደርቲ ክገበን ኣቐርደት ስራሕን ተኻዩዩ።

ኣገልግሎታት ንምሕደርቲ ህዘበ ኣብ ቀረቡ ሰለጥን ጸፋፋን ኣገልግሎት ዝረገገሉ ባይታ ንምጥርን ዝደደ ዘሎ ምም ኮምዘገኘ ገለጸ።

እቲ ኣብ 16 ምምሕደራት ክገበ ዝተኻየደ ምርጫታት፡ ኣብ ስራሕ ዝደኑ ንምትእን ዝሕሸ ምምሕደራዊ ኣገልግሎት ንምጥርን ኮምዘገኙ ኣመሓደሪ ንጉሳ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ ኣቐርደት ኣቶ ኢሳቕ ጥዑም ገለጸ።

እቲ ምርጫታት፡ ኣብ ምምሕደራት ክገበ ደረጃ፡ ኢንፎርሜሽን ስፔሻሊስት ስራሕ ሰለጥን፡ ወሰን-ኣገር፡ ስራሕ ሰለጥን፡ ወሰን-ኣገር፡ ካርታዎን ኮምፍ-ውን ኣብ ወገኑ ከተማ ኣቐርደት ኣብ ዝርብ ኣርክቦት ምምሕደራት ክገበዩ ተኻዩዩ።

ዝመርጹ ኣመሓደርቲን ኣቐርደት ስራሕን ህዘበን መምሕርቲን ዘህዞም ሓጻናት ተገዛዚም ብዘገኙ ከበልግን ውግብ ህዘበ ንምሕደል ኣበርቲም ክሰርሑን ዘገኙሩ ኣቶ ኢሳቕ እቲ ምርጫታት ኣቐርደት ስራሕን ምምሕደራዊ

ኣብቲ ምርጫ ሓመሻት ደቀኣገሸቶ ማለት ሰለጥን ኣመሓደርቲን ክክተ ኣቐርደት ስራሕን ኮምፍ-ውን መርጻ ተሓብሩ።

ብዘይካ ስኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ብርሃን ምሕረት-ኣብ
ምክትል ኣሰናዳኢ
ዓብይልቃድር ኣሕመድ
ቁ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምሰንዳኢ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉኡ-ብርሃን ሃብተ-ገብርኤል
ተሰፋ-ኣለም ዮማን
ሙሴ ገ/አግዚኦ-ብሄር
ቁ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቁ.ሳ.ጸ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቲና ኤፍሬም ጎንሱኣ ፍሰሃዩ
ሳምራዊት ሃብተ ሰሎሜ ኣፈወርቂ
ፋፍና ኣደም

ምዘርጋሕ ጋዜጣ
ቁ.ስ.113395-07588045
ምልክታ
ቁ.ስ 125013 - ቁ.ሳ.ጸ. 1284

ከረን - ቅን ናጽነት ኣብያተ-ትምህርቲ ይካየድ ኣሎ

ኣብ ከተማ ከረን ብምክንያት መዓል 35 ዓመት ጸንገና ዋሕሽ ኣርትራ፡ ቅን ናጽነት ኣብያተ-ትምህርቲ ይካየድ ኣሎ።

ሓድ፡ ባህላውን ስነ-ምግባርን ምርጫታት ንምጥርባብ ንምምዕል ደማ ቦቲ ካልእ ኣገዳሲ ኮምዘገኙ ተሓብሩ።

ዝህ ኮምዘሉ እንክሉ፡ ብኣጻፍ ባህላ፡ ስራሕን ጥዕናን ዝተዳለዉ ካብ መሓኢ ዞ/ሰ/ቀ/ባሕሪ ዝተዋጸኡ ተመሳሪ ዝተሳተፉም ኣብ ዜምታዊ ትምህርትን ጥዕናን ዘከኩረ ውድድራት ሓረሻዊ ፍልጠትን መደረን ኮምፍ-ውን ተሓብሩ።

እቲ ካብ 9 ክሳብ 19 ግንቦት ዝቐጸል ንምሕደራት ትርጉምን ኣገልግሎትን ናጽነት ኣብ ተመሳሪ ንምህራፍ ቦቲ

እቲ ዝቐርብ ዘሎ መሳፍድኦታት፡ ስጻላዊ ምርኣት፡ ድራማ መዘመር፡ ጥበብ ምክላሽጎ (ክላሳካክስ) ግንባታትን ካልእን የጠቓልል።

ጠዋት

ማርታ ክብርም

ካብ ቃላት ሓምድ እድራስ ዓዋተ

- ዝ ሓዊ ክድገላዩ ደድሕሪ ዘገበድብዮም ክመጽኡዮም ንኦ ክነባሪዮ ንኦም ከኣ ክወድዮም።
- ለሚ ጸኪት (አልቢን) ኣደሚኔ ንገላግ ግዜ ንከፍን ገድሓትን ገጽገጽ ተዋጊኦ። ድሕሪ ደገም ኣብ ዓራት ምድቃስ የለን።
- ኣነ ጠልካ ጠላዕ ጸሎት ሰነዩ ክሸይድዮ። ብድሕሪሪ ህጹግ-ዓት ወተሃራራት መጽኢም ሓምድ ኣብዚ ወዓለ፡ ሰላምታይ መገብብ፡ ንምታይካ ኢኻ ዘይተከረና እናበሉ ኣብ ቅድሚ ኣዳኒ፡ ደቅኻ ከጋኛዮኻን ዓኻ ጠፍ ክበሉልኻዮም። ደቅኻ ዝሊ በደል ምስ ረገዩ ኸኣ ጸላኤም ከሰልዩን ክሰብኻዮም። ደገብ ዘበልኻ ኸኣ ንኦ። ቃልሳይ ክሰብ ዘድረገኻ-ምህር መገሰይ ኣርትራ-ብሽምዚ ዘበልኻኻ ደኸን ካልኣ ዓፍታት ክክተሉኻዮም። ሰቢኻ ደማ ክሰወት ኣይን።

• ኣነ ተሰዋሪ ማለት፡ እዚ ቃልሳይ ሞይት ማለት ኣይነ፡ እንተ ሰሞርኩም ንህኩም ሰውራ ኣይጠፍኡንዮ። ኣላምዶ ክርከሱን ኣይገቡሉ። ወላኳ ኦገና ሃይማኖት እንተ ሃለወና ሃርና ይቐልል።

ሓንዲዮ፡ ከልና ኸኣ ሓደ ኣና፡ ለሚ ሰውራ መርገዮ ዝምቅራ መጻል፡ ግን ክመጽኡዮ።

• እቲ ዝተሰራ ናይ ሸፋቲ ስራሕ፡ ለሚ ግን ኣንጻር መሞቲ፡ ንኸሉ ኣርትራዊ ዝምልከት ቃልሳይ ይደሊሉ። ግዜ ሸፋትኻት ሓሊፍዮ፡ ሃኸድሕድና ምቅትታል ገዳና ብተብር ንጋይል። ሞት ኣይገፍራትዮ ምንገቲ ሃር ኣንክትኸም ልቲክኸም ክከሰቡኒ ተላልዮ። ንዝርና ብይምናን ንዋትናን ናብ ዋናታታ ክንመልሳ ገራናይ ተሰብኢ፡ ኣይፋልና እንተ በልኩም ብረክትኸም ሃበኒ።

• ኣበደኔ ኣነ ንኢትዮጵያ ኣደይ ካብ ዝህቡ ሰማይን ምድርን ክገባጥቅ ይቐልል።

ምጻው መጽሓፍ “ሓምድ ኣድራስ ዓዋተ”

ኣደይ ትገሸተተይ

ጌል ዝውገና ኣደይ ትገሸተተይ እዚ ግን እዚ ከመይ ኣለ ከም ዝሰገን ኣሰለፍኒ፡ እቲ ሰላ እንሆ፡ ሰላ፡ 24 ግንቦት 1991 እዩ፡ ተጋይል፡ ብሽዳይ፡ ኣበሉም ደኣነው፡ ወተሃራራት ደርግ ደማ ብምሳራብ መሃዳ ከረን ይሃድመ። ኣብ ዝይ በይይ እዩ ነይራ፡ ንምታው ተጋይል፡ ብኣጋ ኣይሰማዕምን፡ እዞም ንኣሸ፡ ደቂ ደቀይ እዮም ተሰርምን።

ኸው ኣቐኩ ዝ ገደ ኣይልዓልኩን፡ ዝሆነ ኣይልዓል ብገብኦ ንድፍ፡ ‘ደቀና ዝሆነ ኣይልዓል ብገብኦ ንድፍ፡

ኸው ኣንገራ ወይ እንግጠዕ በደበኣ ዘይምጻልይ ተገባሪኩ።

ቀጸለ ሰልጠናይ ከድረገኡ ናብ፡ ራብዓይ ከይደ ክሰም እንተበልኩ፡ ሰድል ምን ከሰኣኒ፡ “ኣቐኩ ቀልም ናብ ምርኻብ ወተሃራራት እንድዩ ዘሎ” ሰልጠናይ ቀዳሕኩ።

“ዘይሰማዕኣ እዩ ደልዩ . . . ከምኣኣ እዩ” እናበልኩ ጎድኒ ጎድናም ዩኣድድ፡ ደተር ወፍ ሓምቲይ ብገል ብረት፡ ርገኡ እናደረዘ ሸፍርር ኣሉ - “ማግ እኛ እኩ ወተሃራራት ነን” ምስ በሲ ቀጠቤ።

እዮም ኣሲ እናበልኩ ሳይይ ኣውጸኣ ጸልል፡ ክመሳል እናገለልኩ በን ኣበላ - ኸል እንዮ ዐቕባ ሃይላ ከም ዝወገኩ ኣይተፈለጠኩን። እቲ ክገብ ጸሞ ብምጽኡት ቁሩብ ሰበኤ።

ኸው ሓምቲ ብረት ዝጸገኹ ሰብ ተመራራቲ ክመጽኡ ምስ ረኣኹም ቀው ኣለ ሰሚደኦም ይቐርቡ ኣነ ኸኣ ናብጻም ልቤ ዱብ ዱብ ኣለ ህርመታ ኣደደኩ።

ገመኒ “ናይ ብተቲ ብጻይይ ተጋይል፡ ክርኢ ደዩ ብተቲ ደቅና ኣትዮም!” - ኣብ ማእከል ኣሰመራ ናይ ታሕጺ ሆይሆይታ ደምጺ ደሰምኒ ነይሩ።

ወፍም ሰብ ብረት፡ ካይ ናይ ገለ ሓም ማእር ዝኸውን ርክቶት ምስ በድሑ፡ ሓሳይ ዘይገልፍ ኣለ ሰልጠና . . . እናበልኩ ብዘለ ነ፡ መሪሕም ዝሰራ ሓቐፊ ሰይመኹ።

ንኩ ዋጋ ኣይገብኩን ነ፡ ካልይ ደምጻም ንኩ እውን ከም ብዩ፡ ናብ ሳይይ ሰበሪ ሰይመ ኣብ ጸገሩ ዝሰራ ደርና ሃኸኩሉ። ‘ደኸኹም ደኸኩ ወይ ኣነ ደቀይ’ ደማ በልኩ ብልቤ።

ምን ደጋመይ እንተረኣኹ ጸው ኣሉ እዩ እቲ ክገብ፡ ‘ጠፋኢኩ!’ ብምባል ዝገበር ተርከቲ፡ ግን ኣይተመቐኩን፡ ናብ፡ ቀምይ ዝሰማዕኦም ተመሳሳኩ እዮ ኣይራራሕ ኣይተገባ ከይ።

“እዚ ወይይ ተጋዋዩ እዩ ትገሸተተይ ትገሸተተይ!” ኣለዮም - ካብኡ ብዘኹሩብ እናኣኣኩብኩ ንድሕሪ፡ ክሰ ምሰይ ግን ግብይ ጸበሰኒ ነይሩ። ‘ናጽኻ ክጸብ ነይረሰ ኣብ መጻል፡ ናጽኻ ክጠፍኣ’ እናበልኩ፡ ብጠት ጎምህር፡ ጻልፍ ገይረ ናብ ከምጽኦታ እዩ ዘምራሕኩ። ኣብኡ ናይ ልቤ ኣውጸኡ፡ ንገላግ ግዜ ሸን ተጋይል፡ ርገኡ ሸን ደቀይ ሰይመ ሰምጸሰ!

እንታይ እዮ ደቂ ዝውገና ምድኣሊ ባሕይ እዩ ኸኣ - ዝ ናተይ ቅዩ ባሕይ ኣሰለጠኹም፡ ካብኣ ንይተር ‘ኣይይ ትገሸተተይ’ ኣለምን፡ ሰመይ ጠፊኡ፡ ‘ኣምይ ቀደሰ ዝሰራ ሰኣኒ በቃ ግበኡ ንኣሉ፡ ሰብኡ ሰይቲ . . . ‘ኣይይ ትገሸተተይ’ ገይሩም ሰመይ።

ምጻው ጸሐፍታ ገዢ ሓዳስ ኣርትራ - 22 ግንቦት 1999

ሕቶታት ናጽኻት

1. ጸገብኦ ወኸር ሰማሊ ጸገብ እው ስጋ ስብ ገይረ፡ መውዓሊ ጸገብኦ ወኸር ዓዲ ሰቡዶ ጸገብ እው ሓምሳይ ዝተረዶ ጸገብኦ ወኸር ናይ ፎርቶ ጸገብ እው _____ ደተን ደኣቶ ተግላ- ዝተደርገሉ ኣርትራዊ ሸመኛን ጅምን መንዩ
2. ኣብ ሚያዝያ 1977 ብህዝዩ ሰራዊት ሓራ ዝወጸት ክትማ መን ትሰገዩ።
3. ኣብ ወርሒ ሚያዝያ 1991 ብወፍሪ ደገል ሓራ ዝወጸ ክልተ ንኣሸ፡ ክትማት መን መን እዩ።
4. እዚ እንሰብ ግምሚ ካብይቲ ልቢ ወለድ መጽሓፍ ዝተወሰዱት እዩ “ዳኣና እምህር ወረድም መን፡ በዚ ዓ፡ ቻው፡ እንድዮም ደኣቲ ብዘይ ሰርጉት በቲ መቐ ከምን ደወርር ብዘይ ቅጽጎን፡ ታድዮስ እብህ ደሰሰው

5. “ገዕዝ ናብ ኣሰመራ” (Towards Asmara) ዘርገሰታ መጽሓፍ ዝጽሓፊ ኣውሳክራልዊ መን ደብሳይ
6. ድሕሪ ናጽኻት ኣርትራ ቀምይ ናብ ኣርትራ ዝወጸኩ ሞና ጸሓፊ ወድብ ሕብራት ሃይራት መን ደብሳይ
7. ሳይላይ ገላኤ ህዝዩ ግንር ኣይ ተኸይዳ።
8. ኣብ 1970 ብሰራዊት ኢትዮጵያ ጃምላዊ ህልደት ካብ ዝተገደመሰን ዓድታት ክልተ ሞኞቹ
9. ኣብ 1985 ደርግ ዘደደ 8ይ ወራር እንታይ መጻውዒ ሃበም ነይሩ።
10. 21 ግንቦት 1984 ኣብ ታሪኽ ኣርትራ ብምንታይ ትገብር ሀ) ምድምሳሰ ወቃው እዘ ለ) ምትሓዘ ተሰይይ ሐ) ምትሓዘ ባረንቲ መ) ሰርከት ኮምንዶ ህግ ኣብ መሪር።

1. ሪጎሲ ወልደሚካኤል ሰሎሞን ኣብ ግም ስብ ኣሰመራ ብረጎሲ ባርዮኡ ዝምራሕ ሰራዊት ሪጎሲ ኣለላ ናይ ትግራይ ድሕሪ ምሃራ ዝተደርገሉ ደርጌ እዩ።
2. ኣፍጻኻ
3. በይሉልን በርኣላን
4. ማርቆሳይ ወይኒ ምስ ሕምብይ ብኣብ ደሰተኞ ገብረኣሰሰ ዝዳሕራት።
5. ቶምስ ከኒሊ
6. ዶክተር በጥሩስ በጥሩስ ቃላ፡ ቀቅድሚ ረረንይም ብ6 ሞሪ 1993
7. ኣብ ናፍቶ
8. ዶፍ በሲክራ፡ ገብሩ ባልዎ
9. ወፍሪ ባሕራኒኸ
10. መ) ኮምንዶ ህግ 33 ንፎር፡ ወግኡ ዘቃጸሉ

ዋዛ

ኣብ ግዜ ደርገዮ ሓደ ኣርትራዊ ደርሞ ሓዘ ካብ ዓ፡ ንኸተማ ክኣቲ ክሉ፡ በቲ ኣብ ሪቐድኡ ተተኸሉ ዝሰራ ብላቲታት ተተፈለገት ደተልፍ ነሪ። ኣብ ቀዳመይቲ ተፍገሻ ነ፡ ዓቢ ደርሞኡ ዝርገዶ ወተሃራር ተገሪመ ከምዚ ብምባል ተተኮ።

ወተሃራር- “ሰማዕኩ ዝሊ ደርሞኻ እንታይ ስለ እትቐልጥዮ ከምዚ ኣሉ ሰብሐ ዘሉ”

ብጻል ደርሞ- “ዓተር ጠጠቐዮ ዘበል” ባለ ብሸርጎን።

እንተኸኣ እቲ ወተሃራር ብደፍጎት ድሕሪ ምልዳይ፡ “ህዘበ ኢትዮጵያ ብምሃራት ተወጻኢስ እኸኻ ንደርሞኻ ዓተር ክትቐልጥ ተራእዩ!” ኣሉ ሃይራ።

ክታ ቐዳመይቲ ብላቲ ብሸምዚ ሰበራ ኣብታ ካልኣይቲውን ተመሳሳሊ ሸግር ኣጋጠሞ።

ካልኣ ወተሃራር- “እንታይ ስለ ተበልዎ እዩ ደርሞኻ ሰብሐ?” ኣሉ ተተኮ።

ብታ ቐዳመይቲ ብላቲ ሰበሪ ኣሉ ስለ ዝተሰቡ “ኣይ! ተረፈይ ቐጫ ልትፊት እዩ ዘበልዎ” ኣሉ መሃላ።

“ህ! ህዘበ ኢትዮጵያ ዝበል ሰኣኑ እኸኻ ንደርሞኻ ቐጫ ፍትፍት ምቐላብ ተራእዩ!” ኣሉ ካብቲ ቀምይ ዝበሰለ ደረዳ።

ብዘርገሞ ግጽኒ እናምረረ ኣብ ሳይላይ ብላቲ ምስ በድሑ እታ መኸረኛ ስቶ ተተኮ።

ክሰቡ ንኸተኸል ድሕር እናበኩ “ኣነ ወላ ሓደ ኣይቐልጥዮ፡ ሰልዩ እዞኒ ናብ ቤት መግቢ ከይዳ፡ እንተደልዩ ፋታ፡ እንተደልዩ ፍሪታታ ባሕራ ደመጽኡ ኣነ ዝከልጠዮ የሰይኔ” ብሉም ደብሳይ።

ካብ ኣገደሳቲ ታሪኻውያን ሰለታት

- 23-25/04/1993 - ረረንይም ተኸይዳ።
- 27/04/1993 - ወጽኢት ረረንይም ተኸይዳ።
- 04/05/1993 - ጥይራ ኣርትራ ኣብ ቤት ጽሕፈት ወድብ ሓድነት ኣፍሪቃ ኣብ ኣዳሰ ኣጠ ተሸፎ፡ ኣርትራ ከኣ መባል 52 ኣባል ናይቲ ወድብ ከይና።
- 24/05/1993 - ኣርትራ ናጽን ልኡላዊን ሃር ከም ዝኸኸት ብመሃራ ተኸይዳ።
- 28/05/1993 - ጥይራ ኣርትራ ኣብ ቤት ጽሕፈት ወድብ ሕብራት ሃይራት - ኒውዮርክ ተሸፎ፡ ኣርትራ ከኣ መባል 182 ኣባል ናይቲ ወድብ ከይና።
- 08/06/1993 - ኣርትራ መባል 183 ኣባል ኣህጉራዊ ወድብ ዕዮ (ILO) ከይና።

ጥቕስታት ናጽኻት

- “ኩሉ ግዜ ናጽ ሓሰብ፡ ንኹን፡ ክም ብደብ ክፈርዱና ዝፍጎት ሰብ ብላት ኣይኸቐልቡም” - **ገራ ለርዝ**
- “ሕጻኔ እቲ እንኮ እትውገዥ ቦታ ወኸፍኸኸ ሞራይ እዩ፡ ሰቢ ናጽ ከኔ” - **ፋሎ ስብር**
- “ዝኸኸ ሰብ ካብ ኣኣምርኡ ወጸኡ ክክር ኣይኸቐልን እዩ፡ ኩሉ ሰብ ናብ ዓለም ብዘይ መኸላኸሊ ዋልታ እዩ መጽኢ፡ ኣኣምር ግን እቲ ቀንዲ መሰላይ ወዲ ሰብ እዩ፡ እቲ መሰሪታዊ ደሊት ናጠራት ደማ ናጽኻት እዩ” - **ኣይገ ራገድ**
- “ደረጃ ተገባርኻክቲ ብዘይኮኒ ንኣገቲ፡ ሰብ ዝሰራ ሰብ ገላዩ” - **ኤፍ ኤል**
- “እየም ናጽኻት ዘምጽኡልና፡ ናጽኻት ምስጠር ናይ ሓገቲ ትብዮት ከኣ ምስጠር ናይ ናጽኻት ምዕኑ ደኣምኑ ነይርም” - **ለዋሽ ብራንደላ**
- “ናጽኻት ንዝራት ትገኣሰ ናይ ህይወት እዩ” - **ዶር ሰርገር ሸው**
- “ናጽኻት ኩሉ ግዜ ካብ ዋናታታ እዩ እትመጽኡ፡ ታሪኽ ናጽኻት ከኣ ታሪኽ ተጻዋርኦት እዩ” - **ዊርራው ወሃ**

ገጽ 4 - ኪኩ

መኩንን ኪኪ
(2ይ መወዳእታን ክፋል)

እዚ ጽሑፍ ዘሰጠኡ ደረሰ ማኩንን ኪኪ (ጥይቲ) ሓደ እዋን ኣብ ጋዜጣ ሓጸነ ኣርገራ ኣቕሪብዎ ገበረ ከይኣታሪኽ ድግግነት ኣርገራውያን ንምክክግግር ብኣጋጥሞ ጸንቡል ናጸነት ኣርገራ ደጊሙ ገዳርብ ዘሉ ምዃኑ ንክሰርዕ።

ቤተ መምህራን ኣዳላ ኣብ ገበራ ኣጋር ኣሃዱታትን ታዳጊታትን ደርግ ውጻዕን መጻውዒን ዝኾነ ሓገራት ኣይኮሩን።

ኣብ ዝሓለፈ ክፍል ናይዚ ጽሑፍ ዘመራሕ ሓይሊ ናይታ ምስ ብኣሃዱታት ህወሓት ተሰንዖ፡ ንቤተ መምህራን፡ 4 ከሎ ከተሞታት ዝተመደቡት ታዳጊ ኣሃዱ፡ ዘርገቡ ጻዕቲ (ፍውፍ)፡ ወጋሕታ ሰዓት 4 ኣብ ክብሩ ናይቲ ቤተ መምህራን ምስ ቡድኑ ደሰውኡት ናይቶም ጸሕፊት መምህራን፡ 4 ከሎ ዝኸልፈዉ ገበዮ ፍሉይት ሓይልታትን ንምፍላጥን ብኸመይ መገዲ ክኣትዉ ይኸኣሉን ንምውሃንን ናብቲ ኣፍደገ ናይቲ ቀጽሪ ኣብ ዝኸረቡሉ ኣብ ክብሩ፡ ኣፍደገ ሓደ ዲፕሎማት ምስ መኪናኡ ጸሕፊት ምስ ካብታ መኪና ኮሞ ዘውረድዎ ኮሞኡውን ሓደ ቐቕ፡ ኣብ ቀጽሪ እቲ ቤተ መምህራን ንክርከብ ቤተክርስቲያን ክኸፍት ዝመዳ ጉፍ ኣለዎም፡ ሰርሒቶም ከፍቓሉሎም ንክልኪኑም ኮሞ ዝተዘገገም ኣንቢብኩ ነይርኩ። መዳኻልታኡ ደሰብዩ

ኣብቲ ግዜቲ መራሕቲ ሰርዓት ደርግ መምህራን፡ ሃይለማርያም ሃይሎ፡ ሰራዊት እብን ቀጽጸርን ኣጠፊኡ፡ ገለኡ ግጥሚት እናረገጠ ናብ ማክሌል ኣዳላ ኣብ ደኣቲ፡ ገለኡ ደማ እዮ፡ ናብ ዝመርሖ ኣንገራት ደቡብን እዩ ነይሩ። ምስቲ ከሓ፡ ኣብታ ከተማ ብዘተፈለሰ ኣንገራት ክኸፍቦ ዝተደረ ተኸሰ። እቲን ኣብ ቤተ መምህራን፡ ገበራ ታዳጊታት፡ ወግኡ ክገጥሙ ዝተጸለፉ ደመዳ ኣይኮሎን። ዘርገቡ ከታትን ናይቲን ታዳጊታት ድሕሪ ምዃኩ ብወዲ ዘለቀ እትምራሕ መደፍጻጺ ዑመር ኮሞኡውን መዳኻ (ምሳ ሸሻይ ዝሰጸዎ ሓንቲ ታዳጊ ሓዘ ራብይር ርጳ-ፕቕደሚት ብምሕፍ፡ ናብ ቀጽሪ ናይቲ ቤተ መምህራን ተደቓቓቒ። እቲን ካልኣት ሰላሳት ታዳጊታት ደማ ካብኡም ቁሩብ ድሕር ኣለን ደድሕሪኡም ኮሞ ዝሰገ ገበራ፡ እዚ ቀዳመይቲ ታዳጊ ናብቲ ቀጽሪ ቤተ መምህራን ክትኣቲ ኮይ ወሓት-ዓት ወተሃደራት፡ ካብ መደቀሰኦም ተገሰኦም መናጻጽም ይጻጽፉ ነዩ። ብዋል ዘርገቡ ግዲ ኣይገዙሉምን።

“ማን እዩ” ኣድመዳ ኣብ መገንታን ታዳጊታት ኣብ ሓለፍ ዝጸንከ ወተሃደር።

“የወን ጦር ነን” (ናይ ወን ሰራዊት ኣና) ቡሎ ብደፍራት፡ እቲ ካብ ታዳጊ ዘለሉ ዝወረደ ተሃድ ዘርገቡ፡ ኣብ ኢትዮጵያ ሃይሕ ዓመታት ሰለ ዝርሕ ኣምሓርኻ ንሞገዲ ዘጠራፍር ኣይኮሎን። ሸገጡ ኣወገኡ፡ ሸዳኡ ከይርኹ ብፊላት ነዳ ናይታ ታዳጊ ተኸፈሉ፡ ናብቲ ወተሃደር ድሕሪ ምቕራብ ኮኔ ኣዳ ዘርገሑ “ሰሞኑ እንደምን ኣደርክብኩ።”

“ሰንተኛ ሻለቃ” (ኣፍይ ሻለቃ) ሓተቶ እቲ ወተሃደር ንምርጋጽ።

ዘርገቡ እንታይ ኣሉ ኮሞ ከምዳሰሎ ጠፊኡ ምዃኑ ተጠብቆ፡ ኣብታ ለይቲ ካብ ሰንዳ፡ ልዕሊ 40 ከሎ ሜተር ተጻጻፎ ሰለ ዝመዳ፡ ብዘሰተን ኣብ

“ሰንተኛ ሻለቃ ናትህ ነው የምልክ” (ኣፍይ ሻለቃ ኢትዮጵያ ዝበሉ ዘለኹ) ግርግር ኣሉ፡ ነቲ ሕቶ ደግ እቲ ወተሃደር ብፊቲ እናወገወጠን ክትከሰ እናተደናደን።

“ኣንተ ሰውዩ እንዳተከሰሰ! . . . ተከሰሰ ኣቀም ተብሎህ የለ እንዳ . . . እንዳተከሰሰ!” (ኣታ ሰብኣይ ከይትከሰሰ! ተኸሰሰ ደው ኣብል ኣይተወልዮን ዲኻ) ዘርገቡ ኣጋውላ ናይቲ ወተሃደር ምስ ርጻፍ ሕቶ ዝተሓወሰ መጠክቕቕታ ሃይ፡ ነቲ ቅድሚ ሳልሳ፡ ድሕሪ መምህራን ሃይለማርያም ሰጻጦን ኣፍደገ መቓብር ዝኸፈለ ደንፈል ተኸፈኖ ዝበረከቲን ዘመሓላሎ መልእክቲዩ ብገደብኩ ዘከራም፡ እቲ ወተሃደር ነቲ ብፊደኖ ዝተቃልቲ ሓደሽ ተተኣኦ ፕሪደንት ዘቕረቦ ቡድን ተኸሰሰ ደው ናይ ምል ውሳኔ ሰግገዎ ክኸውን ይኸኣል፡ ከይከውን ይኸኣል። ዘርገቡ ሰግገዎ ክኸውን ተተኮረ።

ኣጋውላ ናይቲ ወተሃደር ዘይተፈተዎ ዘርገቡ፡ ናብ ታዳጊ ምልሰ ኣሉ ሃንድ ስት ፊደኖ ኣልጻሉ “ተዘገብ!” ቡሎ ሃንድ ኣብ ተጠክቕቕ ድሕሪት ዝገይሩ ሰላሳት ታዳጊታት ዝጠቐሙ ብዩ። ብሞገድ ኣዳ ሸገጡ ግድግዳ ግልጥ ክብል ከሎ፡ ብሰላሳ ሓደ ካልኣ ወተሃደር ናብኡ ገዱ ክመዳኦ ርጻፍ።

“ሻለቃ!” ኣሉ ተጻጻፎ እቲ ወተሃደር እቲ ዘጋጠመ ምዳንቲ ክገደ፡ ክኸርቦ ሰለ ዝደለዩ።

“ሻለቃ” እትብል ቃል ዝሰገዎ ዘርገቡ፡ እቲ ዝመዳኦ ዘሎ ወተሃደር ኣዘዘ ምዃኑ ተረድኦ። ምስቲ ሻለቃውን ምወቕ ሰሞን ተሰጥወጠ። ኣድ ንኣድ ተጨብጠ።

“ሰንተኛ ሻለቃ ነዩ” (ኣፍይ ሻለቃ ኢትዮ) እቲ ሻለቃ ነቲ ዘርገቡ ዘይፈለገ ሕቶ ናይቲ ወተሃደር ደግ።

ዘርገቡ (ጌ) ኮሞ ዘይሰገዎ መሰሉ፡ ብጎሩ ናይታ ታዳጊ ተኸፈኸ።

“ግዛር ኣጥኡ እንደምዘገብ!” (ክንገራዳላ ግዛር ኣጥኡ!) ቡሎ እቲ ሻለቃ ብኣውሰ ትክክቲ ናብቲ ታዳጊ ሰለ ዝመዳኦ።

ግዛር እንተጠፊኡ ሃር ተሰገሮ ግለሰብ፡ ዘርገቡ፡ ኮሞ ዘይገርኦ ገይሩ ብሞገድቲ ኣዳ ገደብቲ ሸገጡ ምስ ክብሩ ብሞገድ ኣዳ ብብቲ ኣብ ቃታ ኣኣትዩ ናብ ታዳጊ ገዱ ተጠወዩ።

ብድሕሪ ብዋል ዘርገቡ ኣብ ኣፍደገ ናይቲ ቀጽሪ ዝጸንከት ብዋል ገዱ ሰላሳን ዝሰገዎ ታዳጊ እናተሰገዎ ጠቐሶ ቡሎ፡ እቲ ግርግርን እቲ ሻለቃን ተጠራጠሩ።

“ግዛር ኣጥኡ ነው የምልክ!” (ግዛር ኣጥኡ እዩ ዝበሉ ዘለኹ!) እንታይ ኮሞ ዝተሓሰቡ ዘይፈለጠ ሻለቃ ክንደር ጀመሩ። ግልጥ ኣሉ ደማ ናብቲ ብዋል ገዱ ዝሰገዎ ታዳጊ ከይ።

“እቲ ሓደ ኣብዩና እዩ፡ እገኻ ኮኣ ካብ ታዳጊ ከይተወርድ እንገራ ኣለኹ!” ቡሎ ገበራቲ ጋን ዝኸፈኖ ሻለቃ። ገዱ ብሞገድ ክከረብ ሰለገሰም ኣመና ሰገዱ እዩ፡ ምስቲ ግርግርን ኣብ ክብሉ ዝሰገዎ ወተሃደራት፡ ብሰገዱ ደምዲ ግዛር ታዳጊታት፡ ፍረ ሃር ናይቶም ታዳጊታት ተጋደሉ ዘይሰገዎም ተከረብ።

ገለ ካብኦም ደምዲ ግዛር ታዳጊታትን ዝርገቡ ሰገዱን ዝሰገዱ፡ ደካም ዝሰገዱ ወተሃደራት ብድድ ብድድ ክብሉ ጀመሩ። ፍሉይ ወተሃደራዊ ልብሲ ዝተኸደኑ ምዃርምን ግዜምን ዝገደዱም ዘርገቡ፡ ካብኦም ብፍሉይ ክኸፈን ዝተሓተ ሓለፍ ናይ ቤተ መምህራን ኣራት ከሎ ምዃርም ገመተ። ደር 30 ዝኾኑ እግሮ ናይ ወተሃደራት ተገሰኦም ናብኡም ገም ወር ወር ክብሉ ጀመሩ። “ተምሳ ታዳጊታት ግዜምን ንኸምዱ ዝተጸለዉ ወተሃደራት ብሰገዱ ሰገዱም ፈቲካም ክገረኹ ይኸኣሉ እዩም” ዝብል ተሰብ ዘይኮሎም ታዳጊታት ህዘዩ ግዛር ኣይተጸላለኹ። እኣምም ኣብ ቃታ ኣቐምገገገገገገገ ግዛር ታዳጊታትን እናርገሙ ክጠብቁ ተጻገሙ።

ልክዕ ኣብታ እዋንቲኣ ካብ ማክሌል ከተማ ካብ ቀረብ ርክቕት ናይ ርገሽ ተኸሰሰ ተሰገዎ። ወሓት-ዓት ጠይቲ እዩ። ከሎም ኣብ እግሪ ታዳጊታትም ኣብ ከሉ ሸገኹት ቀጽሪ ቤተ መምህራን ኣራት ከሎን ደካም ዝሰገዱ ወተሃደራት፡ ብደምዲ ተኸሰሰ ርገሽ ተከረብሎም ተገሰኡ። ቡሎ ንቡሎ ሓንቲ ታዳጊ ብወሕጠ ቤተ መምህራን ብፍሪ

ተቐልቀለን። ዘርገቡ ዘለሉ ናብ ታዳጊ ኣትዩ ትርጉ ግዳ። ንመደፍጻጺ ዑመር

“ቡ!” ቡሎ ብዋውታ።

ምዛር ተኣሳይ ዑመር ነቲ 10 ሜትር ኣብል ቀሪብኦም ዝበረት ታዳጊ ጸላኢ ንምህራም ርክቕት ምዃርን ዘይልዩ ኣይኮሎን። ኣገደኡ ሰገዱ ፊኦ። እታ ታዳጊ “ሃል!” ቡሎ። ብርኮባ ባርን ደምዲ ናይ ዝተገቡ ሰገዱትን ነቲ ክብሩ ኣናወደ። ከሎም ኣብቲ ክብሩ ዝሰገዱ ወተሃደራት ብፍሉይ ናይቲ ሰገዱ ተረፍተዩ። ኣውያት፡ ሰገዱ ጎኡ፡ ሃልሃልታ ... ኣራት ከሎ ተናወደ።

ታዳጊታት ካልኣይቲ ሰገዱ ሰይዩ። ነቶም ወተሃደራት ሰገዱ ኣብ መኸከን ኣጸጥር ግለሰብ። ቤተ መምህራን ናብ እዩን ተቐረ። እቲ ዝተገርገ ሰገዱትን ጠይቲን ዘሰገዱ ደምዲን ዘኸፈኩ ሰገዱ ካብኡ ብጠገር ጀላዩት ዝኸፈኩ ወተሃደራት፡ ታዳጊታትም ገዳም ዝደመ፡ ኣብ ታዳጊታትም ደይም ዝኸፈኩ... ኣውዳ ገይዩ።

ብወሕጠ ቤተ መምህራን ሓንቲ T-62 ዝዳይታ ካልኣይቲ ታዳጊ ዝተሓተ ታዳጊታት ደርግ ግምብክም ኣቕሪም ናብ ብዋል ዘርገቡ እናተሰገዱ መዳ። ታዳጊ ክትቕልቀልን መደፍጻጺ ዑመር ዝርገዶ ደርግ ታዳጊ ናብ ጭቃ ዝቐደር ናይ 3,000 ዲግሪ ሰንቲግራድ ሞዲ ዘለዎ ኣገዳሊ ሰገዱ ሰይዩ ክገጥሙ ሓደ ኮኔ። ኣብ ክልተ ተመኒራ መኸከኩ። ኣብ ወሕገ ዝሰገዱ ወተሃደራት ኮሞ ቋገግ ሓረፍ። ቤተ መምህራን ናብ መጋርፍ ተቐረ። ታዳጊታት ሻብሮ ሸዳኸት ሰገዱት ምስ ተከሰ፡ ደር ናይ ሰራት መዳሰ ሓዳፍም ዝበረ ታዳጊታትን ኣጋርን ወተሃደራት ደርግ ገበራ ጋን ኮይኑም ኣኣምም ሓፍ ከብሉ ጀመሩ።

ድሕሪዚ ከትብይ ዘርገቡ ዝመርሖም ታዳጊታት ህዘዩ ግዛር ምስቲ ዘሰገዱ ኣሃዱታት ህወሓት ብተብር ንቤተ መምህራን ኣራት ከሎ ብሞላኡ ተቐጸደ። ገርግን ደርግን ሰራዊቲን ሓንባብን ንተሞናን ካብ ቀጽሪ ቤተ መምህራን ኣራት ከሎ ፈንቲሎም። ጀግና ብይ ዘርገቡ ዝመርሖም ምዃር ታዳጊታት ብርጌድ 23 መፍጽዘድ ክፍሰሎዎት 74።

ሓንቲ ካብኦን ዝገርግዱ ሰላሳ ዘርገቡ (ጌ) ኣብቲ እዋንቲ ዝገርገዱ ናይ ሓደ መዳኸኛ ኮሞ ኣዳ። ኣብ

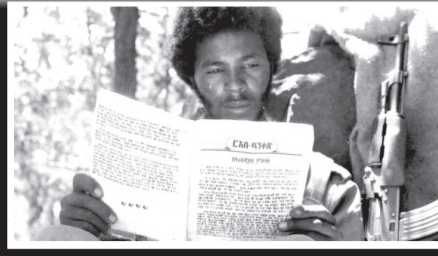
ወሕጠ ሓንቲ ካብኦን ኣብ ወሕጠ ቤተ መምህራን ኣዳም ከሰገዱ ብደፍራት ጌን ብዩትን ኣሃዳም ዝገርገዱን ታዳጊታት ጸላኢ እዩ ጸላኢቶም። እቲ 50 ታዳጊታት ዝጠቐሙ መፍጽዘድ ብርጌድ ደርግ ብደር ናብ ወሕጠ ከተማ ኣዳሰ ኣብ ኣትዩ ንብረትን ገዳዘን ህዘዩ ክዘምትዩ ወዳሊ። ንብረት ህዘዩ እናገረ፡ እንከሰው፡ ኣብታ ከተማ ካብ ዝሰገዱ መዳኸኛታት፡ ሓደ ኣመጽደ ጋዜጠኛ ብሞላኡም ክሰገዱም ርጻፍ። ወተሃደራት ክመዳኦም ዝተገደበ ሰላሳ መዳኸኛ፡ ኮሞ ሓደ ደርብሎም ሃይሎ። ነቲ ኮሞ ምስ ርገሱ ኣይሰገዱም። ብዋል ዘርገቡ ኣብ ቀጽሪ ኣራት ከሎ ምስ ኣተወ፡ ኮሞ ናይቲ መዳኸኛ ኣብ ሓንቲ ካብኦን ዝገርገዱን 50 ታዳጊታት ጸላኢቶም። እቶም ታዳጊታት ተጋደሉ ነቲ ካብታ ዝተተወል ሰራት ኣትሓተ ምስኦም ዝሰገዱ ዝበረ ናይ ቢሲ ጋዜጠኛ መሓመድ ኣሚን ናይ መን ምዃና ከሰገዱ ሓተቶም። ናይቲ ኣመጽደ ጋዜጠኛ ምዃና ምስ ሓብርም ክሰገዱ ኣረከቡ።

“ዝገርገዱም ንብረት ንኣራትኩም እንተ ተጠቐምኩም እንታይ ነይሩም” ቀዳመይቲ መዳኸኛ ምስ ኣሰላሳ ሓተቶ ነይረ ዝርገቡ ጻዕቲ (ፍውፍ)።

“ኣታ ዝገበኣ ዘይናካ ዘይምደላይ ባህሪ” ዘርገቡ ሃዘ ቃል ዘለ ኣብ ደር ሰራት መዳኸኛ ኣብ ዘደደዮ ቃላት መደቕ ኣለዎ። ንክተይ ቡይ ርክብ ክብሪ ስብረቲኦን ኣርገራ መዳኸኛ፡ ዘርገቡ ዝሰገዱ ብሰገዱ ክገኛውዎ ንክሰርዕ።

እዚ ዘቐረቡሉም ሰላ ካብ ኣፍ ብዋል ወሰኑ ዝሰገዱ እዩ። ሓደ ኣገደ ገዳኸኛ ክፍል ካብ ወሰኑት ኣብ ሰገራዊቲ ሰርሒታት ዝተሰተፉ ጀጋ ተጋደሉ ደማ እዩ። እቲ ዝሰገዱ ታሪኽ ናይቲ ሰገራዊቲ ወፍሪ ወደብ ህዘዩ ግዛር ሓርት ኣርገራ መዳኸኛ፡ ዘርገቡ ዝሰገዱ ብሰገዱ ክገኛውዎ ንክሰርዕ።

ፊት ልግ ERI TV
ሰንበት 17/05/2026
ሰዓት መደብ
09:00 ሃገራዊ መዝሙር
09:05 ፊዮሪና
09:45 ቤተ/ትምህርቲ ደንደ
10:15 መደብ እቲ ዓቢ ዛን ታ
11:00 መደብ ማእገር
13:00 ዶክተራት ኣብ ስትድዮ (ቀጥታ)
13:40 ቀሰተ ድሕነት
14:00 መደብ ሞዛይክ
16:30 እንዳ ዝማም
17:05 ፍረ ጸዕሪ
17:30 መደብ ፈንቅል
18:10 ካብ መዛግብ ታሪኽ (ንኡስ ግን ልዕሊ-ተኣምር) 4ይ ክፋል
18:50 መደብ ሙዚቃ
20:00 ዜና (ትግረ)
20:13 እትመት
21:00 ዜና (ትግርኛ)
21:25 መደብ ቡያ
22:00 ዜና (ዓረብ)
22:10 ድራማ
22:30 ዜና (እንግሊዝ)

ካብ ታሪኽ ሰውራና

መሓመድ እድሪስ

ሐኪምን ቲሕኒከምን ሰውራ

ሻድሻይ ክፋል

አብ ዝሓለፈ ክፍላት፡ እቲ ኣሃዱ መጥባኸቲ ዝዘበሉሉ ልዩሚ መርሐታት ሕሕምና እንታይ ኮም ዝበረ ርእና ነይርና፡ እቲም ሓይም ደሜ ዝ መርሐታትኪ ከይገብሩ ብዘለም ዝከላውም ክከብሩ ብዘወጹይን ተበጎም፡ ነቲ ካብ ዓውደ ኩናት ብገረላ ተጻይሩ ናብቲ ኣሃዱ መጥባኸቲ ዝመጸ ወገኑ ደሜ ኩሉ ምቅርራብ ዝደርግ መጥባኸቲ ክከብሩ ተጻውዖ፡ ነቲ ወገኑ ኣላቲ ከይገዝዎ ደሜ ዳርጋ ፍርቂ ሰባት ኮም ዝወሰዱሉም ይጻገቡ፡ ድሕሪ እዚ ኹኹ እቲም ሓይም እቲ ወገኑ ምስ ደገዘቲ ብዘዋገዱ ስርሖም ጀመሩ፡ ከቡዮ ምስ ተገብሩ ኣብቲ ካብ ዝደኸሉ ብወገኑ መጥባኸቲ ናብ ቁፍ ከቡዮ ዝገልጹ ሕሕዘቲ መጥባኸቲን ደምን ዳርጋ ክልተ ለትር ዝኸውን ኣልገሎ፡ መጥባኸቲ ካልኣት ወገኑም ኣላትን ኮም ጸም ከቡዮ ላልኹ ቆሰ፡ ኩሉት ወዘተ ብዘበኹ ተመርመሩ፡ እብ ቁጠን መጥባኸቲ ዝሓሩ ሓሙሽተ ብወገኑ ተገብሩ ናውቲ ከቡዮን ቁፍ ከቡዮን ብዘበር ማይ-ጨው ተተጻጸም፡ መዘገብ ሻምቤቶ (ድረ-ደረጃ ጎዳብ) ኣብ ታሕተዎይ ሞገድ ሸነኽ ከቡዮ ቁፍ ከቡዮ ምጥባኸቲ ተገብሩ፡ እብ መውጫታ ደሜ መንደቕ ከቡዮ ተጻውዖ፡ ከቡዮ ተገብሩ ክኮ ዝወጹ ዳርጋ ሰላሳ ሰባትን

ሽው እዎን እቲም ዝሓለ መጥባኸቲ ሕሕምና ዝበርግ ተጋዳሪ ደክተር ተገብሩ ፍቓድ ተጋዳሪት ብርጅ ደማ ኹኹ ኸረኹ እንተከይዱ፡ ብቲ መጥባኸቲ ህዝቡ ሓይልታት ተመራካ ዝከላ ካብ ምጥባኸቲ ድሕር ኣይበሉን፡ እብ ጎድኒ ደክተር ተገብሩ ከይደ ደሜ ኩሉ ዝከላ ጎዳብ ኸይደ፡ ናይ ሎሚ ደክተር ብርጅ ኸይደት ተመላሳ እንክትብር፡ ኣብቲ ኣብ 1976 ኣብ ግዳር ኩናት ዝገበር ዝበረ ግዳምን ኣብኡ ዝተመገኑ ተጋዳሪትን ክትሕም ምስ ጀመሩት ድረጃ መጥባኸቲ ሕሕምና ስውትን መጥባኸቲ ናይቲ ከቡዮ ዝተመገኑ መጥባኸቲ ዝተዘገቡን ተጋዳሪ ተገብሩ መጥባኸቲ ዝተገብሩት፡ ብርጅ ኣብቲ 'ተመክሮ ደቂ ኣገሰቲ' ዝበል መጽሓፍ ብዘገለጸ እቲ መጥባኸቲ ክትሕም ከላ ኮም ኸወሰነ፡

እቲም ሓይም ከይተሓለ ነቲ ወገኑ ድሕሪ ምድግዘብ ቁፍ ከቡዮ ከይተላ፡ ገላ ሞገዳና ዩባርኪ ገላ ደማ ደገበት፡ ሽው ነቲ ዝተመገኑ መጥባኸቲ እናገገጠሉ ከላ፡ ኣብቲ መጥባኸቲ ሓሸኹ ልሸኸኸኽ ክከብሩ ጸንሕዎም፡ ደክተር ብርጅ ሽው ኮም ኣይነት ሓሸኹ ኣብ ወገኑ መጥባኸቲ ወዲ ሰብ ኣጋጠሞም ሰብ ዘይገብሩሉ ሰገደት፡ ኮም ኣሸኹ ኣብ

ክሰፍ ዝተሰበ፡ ጎንደራን ኣርፍም ክኮበ ዘርፍ ተወሰኺ ስራሕ ኮም፡ እቲ ወገኑ ዘበልገዎ ዝጻጸሙ ሓሸኹ መጥባኸቲን ተራገፊምሎ፡ ዝተገብሩት መጥባኸቲ ብኣጋ ርድኣት ርኽቡ ደማ ደካቲ፡ ካብኡ ጀምሩ እታ መጥባኸቲ ቲንዳ ዘይሰራ ብዘለም ዝተገለጹ ኣራ (ክፍሊ መጥባኸቲ) ተጻውዖ ክርሓል ጀመሩ፡ ምስ ግዜ ደሜ ሓይልታት ካብ ግዳር መጽሓፍ ህደም ብምህራሕ ዘዘርኹዎ ቲንዳን ኣድላይ ዝበሉ ጎንደራን ኣምጺኦምሎም፡

"ክኮበ ምሕራር ናቕፋ ገላ ኣብርሕ እቲ ናይ መጥባኸቲ መጥባኸቲ ካብ ግዜ ናብ ግዜ ምህላ እናርጸዎ ብገምሩ ቆጶሎ፡" ክትብል ደክተር ብርጅ ወገኑ ብወገኑ ብዘገለጸ እቲ ወልደ ኣሃዱ መጥባኸቲ ህዝቡ ሓይልታት ጎንደራ፡

እቲ መጥባኸቲ መጥባኸቲ ዝተገብሩት ክኮበ ሎሚ ቃልሱ ዝቐጸል ዘሎን ወዲ መጥባኸቲ ብዘገለጸ ተወጻይት ናይቲም ዘይሓዎ ሓይም ሰውራ ክከራ ከሎ ኮም ይብሉ- "ሓይም ህዝቡ ግዳር ደኸምና፡ ሰልጣና ከሰርፍ ከይሰሩ፡ ዝተመገኑ ተጋዳሪ ደክተርን ደሕምን ደሕምን ነይርዎ፡ ሞያዊ ክላት እናገለጸም ሰላን መርሐታት ሕሕምና ብከሕ ተጋዳሪ ክሰፍ ዝገብሩ እንተ ክሎ ሓይም ሰውራ ብገምሰዮም ህደውት ብከሓት ብደብዎም ዘይሓት ነይርዎ፡

በዚ ምክንያት፡ መጥባኸቲ ታሪኽ ሓይምና ክኣራልን ክበክተውን ዝገብሩ ቅዳሳ ተግባር፡ ኩሉ ተጋዳሪ መጥባኸቲ ዝተገብሩት መንጋጉ ዝገረሰ ሰብ ዝሓደ ከይኮ ኣይሰምን ነይሩ፡ ብሰለም ወፋይን ሓይንን ሓይምና ግን ከበድ መውጋቲ ዘጋጠም ተጋዳሪ ክትሕምና ብዘይም መገዳ ደተደ ክሎ፡ እን ገላይ ኣብ ሰውራ ኣርትራ ቁምዳይ ካብ ናይ ከበድ መውጋቲ ዝተወሰኹ ብምኵይ ኣሸኸቲ፡

ተጋዳሪ ተገብሩት መጥባኸቲ "ኣብ ግዳር ናቕፋ ልዕሊ ሓይ ወርሕ ርድኣት ምስ ተገብረሎ ኣብ ሰር ቁጠ ናብ ዝበረ ምሕላይ ሕሕምና ህዝቡ ግዳር እዩ ተወሰደ፡ ሽው ዝሓሩ ሓይም ክኮም ካብ ልቕደ ዓውደ ወግኣት ዝመጹ ዝሓሩ ወገኣትን ሕሕምናን ንክትወደ ለይትን መጥባኸቲን ዝደኸሩሉም ነይርዎ፡ ኮም ማም ፍጠር መጠ ዝክገል፡ ማይ ክገሰትን ክገደቅን ከይሰሩ ህደውት ተጋዳሪ ኣብ

ኣይምጥባኸቲ ነይርዎ፡

"እን ብወገይ እቲ ገደሊ መረር ሰብ ዝበረን ብከሓት ብወገይ ብመጥባኸቲ ይጻገቡ ሰብ ዝሓሩ ብወገይ ናብ ኣሰራ ክኣቲን ናጽነት ከሰግጥቲን እዩ ኣለ ተሰብ ኣይፈልጥን፡ ብሰለም ምጽንቲ ናጽነት ዝሓሩ ጀጋን ወፋይን ሓይምን ግን ናጽነት ክርኢ ብዘይ ኣብ ጎድኒታት ኣሰራ ሸና ክበል ከሸኹን ኣብ ቤት ጽሕፈቲይ ኮይን ክኮበ ጎንደራ ዘላ ምህራ ከርከት ከሸኹን ኩሉ ግዜ ክኮም ምጽንቲ ሃርን ህዝቡን ዝሓሩን ብምድግም ንተጋዳሪ ካብ መጥባኸቲ ዘይሓት ሓይምን ሰውራ ወገኑ ምስ ዘርከቡ፡ ኣምሳኽ ደሜ ሓይ ካብም ብከሕ ልቲታት ሓላፊም ዝወጹ ኣውሓት ገይሩ እዩ ኣውጺኦ ኣይቐይን ደቂ ደቐይን ክተቐፍ ደማ ኣኻኣሊኒ" ይብሉ፡

ይቐጸል...

ስነ-ጥናትና ስነ-ጥናት

ክብራት ኣገበቲ፡ ካብቲ ሕጋዊ ዝፍልግ "ሰውራትና ቅርሶትና" ብዘብል ኣርገሰ፡ ብኣጋጣሚ መዘገብ 35 ዓመት ናጽነት ኣሃዱ ኣላ፡ እዚ ደሜ ብዘገለ ቅርሶት ሰውራና ዝበልጽ ኣብ ግዜ ሓርታዊ ተጋደሎ ካብ ዝተሓለ ሰውራት ሰውራ እናመረጸና እንቐርብ፡ ምክንያቱ ሰላ ክንዱ ሰሕን ቃላት ካብ ኩሉ ብከሕ መገለጺ ዘይገልጹ ህደው ምክር ናይቲ ዝተገለጸ ክስት እዩ፡

እዚ ገርጎይ ዘላ ሰላ ኣብ 1960ታት ተጋደላ፡ ተጋደሎ ሓርት ኣርትራ ኣብ ሎሚ ዘገ ግዳር ዝበል ዘሎ ብቲ ናይ ሽው ኣውራጃ ሰነሕቲ፡ ዝተሓሸኹ ዝሓሩ ተጋደላ፡ ብህይወት ሰርጎት ሃይለማርያም ሓይላ ምስ ወረደም ብደግገን እናተገለጹ ዝተሰውሉሎም፡

ሽው እዎን እቲም ተጋደላ፡ ኣብ ኣግራ-ተክሎም ሰብ ዝሓሩ ምስቲ ዓርግሽ ሓይላ ኣሕዋጽ ኣሕዋጽ ክገብሩ ምጥባኸቲ ኣይሰምና፡ ጸላኢ ደሜ ክኮም ዝተሰውሉ ተጋደላ፡ ካብ ልቕደ ዝወደቁሉ ቦታት ኣህቡ፡ ኣብ ከርን ህዘበ ምርጫን ካብቲ ሓዘዎ ዝበረ ሓርታዊ ጉዳይ ንድሕሪት ምምላሽ ብዘበል ክፍእ ማይ ኣብ ጎድኒታት ከርን ኣብ ሓይ ቦታ ኮም ዝገብሩን ክሰፍ ሰባት ብምክባል ምርኣት ኮም ዝሰለጉን ገሎ፡

ህዘበ ከርን ኣውራ ደሜ መገለጻት ነቲ ፍጻሎ ምስ ሰምዑ ኣሸኸቲ ነቲ ብላኣት ዝተገለጸ ገደብ ጀጋን-ኣም ክርኢ ክኮም ተሰቐሎም ዝሓሩ ሰምጺታት ክትኣኡ ናብ ሰውራ ወተዘ፡ በዚ ደሜ ግፍፍታት መጥባኸቲ ገሰጠና ክርድ ይትረፍ ካብቲ ኣብ ባሕቲ መገለጻም 1961 ዝገለጸ ሓርታዊ ጉዳይ ንድሕሪት ክመልሶ ኣይከላከሎ፡ ዝሆዳ እኣ ህዘበ ሓርት ናብ ሓርታዊ ጉዳይ ዓለሎ፡ እቲ ናይ ሽው ብመጥባኸቲ ዝተሰቐሎ ሰውራት ጀጋን ደማ እዚ፡

ሰምጺታት ቁጽሕ ኣብ ምሕል ከተማ ከርን ተገጠጠሎም ደረጃ

ተጋዳሪ ተገብሩት መጥባኸቲ ኣብ ጸባኤ ናጽነት ኣብ ጎድኒ ሓርት እናተወሰደ (1991)

ወሰደሎም፡ ደክተር ተገብሩት ፍቓድ ዝላ ከበርጎ ከሎ "ኣብ መጥባኸቲ፡ ክኮበ ሕጃ ክርከብ ዘይከላከሉ ኣብ እዎንቲ መጥባኸቲ ክልተ ጸገማት ነይርኩ፡ እታ ቀዳመይቲ እቲ ወገኑ መጥባኸቲ እናገደናሉ እንክሰፍ ጸንሕትን ደጋገመን ደብረብ ነይሩ፡ ኣብ ክፍሊ ወገኑ ምርክር ደሜ ጸገማት ደረግረገና ሰብ ዝበረ ኮም ብኣይሸ ክኮበ ዝደቐሰ ገላ ክልተ ወይ ሰላሳ ደቓይቕ ደው ክትብል ምደራ ነይርና፡

እዚ ጸገም ካብቲ እንጥቀሙሉ ዝበርገና መደገበን ኣውጻዕኡን ዝተገለጸ ኮይኑ ጸንሕና ገሰ ሰብ ዝበርገና እዩ፡ እቲ ካልኣይ ጸገም ደሜ ከቡዮ እናገደናሉ እንክሰፍ ዘጋጠመና፡ ከጋሚን ገዳምታት ዘላገሰ ባህሪ ብዘይ ምህላው፡ መንደቕ ከቡዮ ጠራው ኣሉ ተገብሩ ምቅርራብ ኣላ፡ ምህራ ገዳምታት ዘላገሰ መደገብ ክገሰ ነይሩ፡ እዚ ደሜ ሞያዊ ኣደገዘ ኣብ ዘይብሉ ሓይቶ እዩ፡ ሰነሕቲ እቲ ዝበረና ኣምራጻ፡ ብቲ ሓዘደም ዝበርገና ምቕጻል ሞራይ እዩ ነይሩ፡ 'ብዘካ ዝከላከ ግር' ብምባል ነቲ ዘጋጠም ዝበረ ጸገማት ይገልጻ፡

ዝሞተ ልታት ሞራይ እዩ ዝርኢ እምነር ኹ ብወገይ ዘሎ ሰብ ብገምብ ሓሸኹ ክውረሰ ገራም፡ ስጉ ደማ ሰላ፡

ሽው ዝላ ዝረዳ ደክተር ተገብሩት ብከሕ ከይተገብሩ ኮም ዘርገሰ ኮም ኮም ዝገብሩ ብቲ ዝተመገኑ ጎንደራን ደሕምና ደሕምና ሰላዘበሎ ንብርጅ ከይደኽ ክኮበ "ኣሕረስ እዩም፡ ባልፊ መጥባኸቲ ጎንደራን እዩም" ብምባል ኮም ኣይነት ተርጉሞ ገበር ምኵን ገላይ፡

ኹ ተጻይ፡ ደክተር ተገብሩት ግን ኣላርፍ ካብቲ መጥባኸቲ ኣውጻዕኡ፡ "ምስ ከብቲ ኣብ ወተሕጃ ተሰሪኹ እናሰተኽ ደኡ እንታይ ደሊኹ" ብላ ጠነቲ ናይቲም ሓሸኹ ከበርጎ፡ እቲም ሓይም ሰውራ ነቲ ብመውጋቲ ዝተገብሩት መጥባኸቲ

ተገብሩት መጥባኸቲ ድሕሪ ናጽነት ኣብ ንጠፍ ስራሕ

ኅዝብ ሕሳብ ታሪኽ

1. ኣውጪ-ብርጅ ስራዊት ህዝቡ ግዳር ናብ ክሰራታት መስ ነይሩ፡
 2. ኣውጪ ስራዊት ኣርትራ ድሕሪ ናጽነት ብላ ኮራት ነይሩ፡ ካብም ኮራት 2 ጥቐሽ
 3. እቲን ኣብ 1977 ብህዝቡ ግዳርን ተጋደሎ ሓርት ኣርትራን ሓራ ወደኣን ዝበረ 4 ርኣሰ ከተማታት ኣውራጃታት ጥቐሽ
 4. ድሕሪ ምክንያት ተሓኢ 1981 ንመጀመርታ ናብ ህዝቡ ግዳር ዝተጸገረ ወደብ ተሓኢ መን ይገልጻ፡
- ሀ/ ፋላል ለ/ ስሙር ወደብ ሓ/ ተጋደሎ ሓርት ምሕላይ መሪሕት (ሳም)
- መልኢ ኣብ ዝቐጸል..

ፍጹህ ደስባ - ሰምራዊት መለስ

Bisha Mining Share Company
P.O. Box 4276
Asmara
Eritrea
Tel: (+291) 1124941
Fax: (+291) 1124941
www.bishamining.com

VACANCY ANNOUNCEMENT

Bisha Mining Share Company is inviting applicants for the following positions

1. Position: Computer Training and Resource Administrator officer

Department: Employee Service

Section : Training and Development

Number required: One (01)

Primary purpose

- Train Employees in computer systems and applications programs to make employees able to work with computers independently in effective and efficient manner.
- Manage computer lab and provide support to employees attending online training.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE PERFORMANCE AREAS: -

- Plan for computer training program
- Tailor Training
- Conduct computer training
- Manage Computer Lab
- Evaluate effectiveness of training programs
- Provide user support to the online trainees and general resource center users
- Provide resources center administrative support
- Reporting

UNIQUE REQUIREMENTS / OTHER INFORMATION

- Conduct Training impact assessment and training auditing
- Good verbal and written communication skill in English.
- Produce and maintain effective training results
- Coaching and monitoring skill
- Assessment and Moderation skill Understanding of instruction design system

Qualifications:

- BSc. Or Diploma In computer science or related fields

Knowledge and Experience:

- 2 - 5 years' experience as computer trainer .
- 2 - 5 ears office and computer lab administration

Technical Skills	Behavioural Skills
Advanced Computer skills	Communication (English and local language)
Great verbal and written communication skills	Respectful
Attention to detail	Committed
Analytical skill	Integrity
Problem solving skill	Conflict resolution
Reception skills (ability to greet and receive guests well)	Ability to work towards strict deadlines
Adult education	Flexible and open-minded
Summarization and report writing skills	High level of accuracy
Receive and relay messages effectively	Positive and Professional mannerisms
	Friendly and respectful

2. Position: Graduate Development Program Coordinator

Department: Employee Service

Section : Training and Development

Number required: One (01)

Primary Purpose

- To effectively implement and manage the BMSC Graduate Development Program by planning, coordinating, monitoring program activities, supporting graduate trainees and

departments, and ensuring proper budget control and expenditure tracking.

Main Functions

- Development and implementation of Graduate Development Program
- Plan & Coordinate implementation of BMSC Graduate Development Program
- Monitor implementation of Graduate Development Programs
- Report on individual Graduate trainees' & GDP progress
- Provide Administrative support to the Graduate Trainees & PDP implementing departments
- Budgeting and Expenditure tracking
- Stakeholder Engagement and Relationship Management.
- Maintaining budget and tracking of expenditure.

TASK DESCRIPTION EXPANDED TO CORE

PERFORMANCE AREAS

- Development and review of Graduate Development Program
- Compliance and Continuous Improvement

Knowledge, Experience and Skills

Qualifications:
Degree in Management or mining related field
Second-grade driving licence
Knowledge and Experience:
2 Years of Accounting knowledge
1-3 years' experience in accounting environment

Technical Skills	Behavioural Skills
Computer Literacy (MS Office – Advanced)	Integrity
Communication (English and local language)	Assertiveness
Management skills	Interpersonal Relations
Attention to detail	Conflict resolution
Analytical skill	Ability to work towards strict deadlines
Coordination skills	High level of accuracy

General Information and other requirements:

- **Place of Work:** Bisha.
- **Salary:** As per Company salary scale.
- **Type of Contract:** Indefinite

Additional requirements for Nationals:

- **Having fulfilled his/her National Service obligation and provided evidence of release paper from the Ministry of Defense.**
- **Present clearance paper from current/last employer.**
- **Testimonial documents to be attached (CV, work experience credentials, a copy of your National Identity Card etc.).**
- **Only shortlisted applicants will be considered as potential candidates for an interview.**
- **Application documents will not be returned to sender.**
- **All applications should be sent through the post office.**
- **Deadline for application: 10 days from the day of publication in the Newspaper.**

Address: Please mail your applications to: -
Bisha Mining Share Company,
P. O. Box 4276 Asmara, Eritrea

Note to Eritrean applicants:

Please send a copy of your application to:

1. Aliens Employment permits Affairs,
P. O. Box 7940
Asmara, Eritrea.
2. Mineral Resources Management
P. O. Box 272 Asmara, Eritrea

ጸግንና ዋሕሰ!
ጸግብል መበል 35 ዓመት በዓል ናጽነት

ሰኦሊ- ሰውኦ የማን ኦብርሃ-
ታኦዛዝ ኦብርሃ
ብስራት ክፍለማርያም

